

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย The Stock Exchange of Thailand

ที่ กต.(ว) 51 / 2544

๒๖ ธันวาคม 2544

เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับภาษีหุ้นปันผล (Stock Dividend)

เรียน กรรมการผู้จัดการ

บริษัทจดทะเบียน บริษัทสมาชิก บริษัทหลักทรัพย์ที่มีใช้สมาชิก บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม
สำนักงานสอบบัญชีและที่ปรึกษาทางการเงิน ทุกบริษัท

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. หนังสือของกรมสรรพากรที่ กต. 0811/9198 ลงวันที่ 19 กันยายน 2544
2. ตัวอย่างการคำนวณภาษีหุ้นปันผล

ตามที่ตลาดหลักทรัพย์ร่วมกับหน่วยงานหลายแห่งได้ดำเนินมาตรการหลายประการเพื่อส่งเสริมให้มีการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มมากขึ้น โดยหนึ่งในมาตรการดังกล่าวคือการสนับสนุนการออกหุ้นปันผล (Stock Dividend) ซึ่งจะช่วยให้บริษัทจดทะเบียนมีทางเลือกในการจ่ายผลตอบแทนให้แก่ผู้ถือหุ้น ในกรณีบริษัทที่มีผลประกอบการดี แต่มีความจำเป็นต้องรักษาสภาพคล่องเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน สามารถเลือกออกหุ้นปันผล แทนการจ่ายเงินสดปันผลได้ ซึ่งระยะที่ผ่านมามีบริษัทจดทะเบียนถึงสี่ที่จะดำเนินการออกหุ้นปันผลแก่ผู้ถือหุ้นด้วย ไม้แนใจเกี่ยวกับภาระภาษีที่เกี่ยวข้องนั้น

เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับภาระภาษีของหุ้นปันผล ตลาดหลักทรัพย์จึงได้หารือ กรมสรรพากรเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเก็บภาษีหุ้นปันผล ซึ่งกรมสรรพากรได้ชี้แจงและให้แนวทางตามหนังสือ ที่ส่งมาด้วย ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ภาษีหุ้นปันผล

เนื่องจากหุ้นปันผลเข้าลักษณะเป็นเงิน ได้พึงประเมินตามมาตรา 39 และ 40 (4)(ข) แห่งประมวลรัษฎากร ดังนั้นเมื่อผู้จ่ายจ่ายเงิน ได้ดังกล่าว ผู้จ่ายมีหน้าที่หักภาษีในอัตราร้อยละ 10 ของเงิน ได้ดังกล่าว ตามมาตรา 50(2)(จ) แห่งประมวลรัษฎากร

สำหรับผู้มีเงิน ได้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและอยู่ในประเทศไทยมีสิทธิเลือกนำเงิน ได้จากหุ้นปันผลไปคำนวณเป็นเงิน ได้เพื่อเสียภาษีตามมาตรา 48(3) วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร และในกรณีผู้จ่ายเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หากผู้มีเงิน ได้เลือกนำเงิน ได้ดังกล่าวไปรวมคำนวณภาษีก็จะ มีสิทธิได้รับเครดิตภาษีหุ้นปันผลนั้นตามมาตรา 47 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

2. มูลค่าหุ้นปันผล

มูลค่าหุ้นปันผลแต่ละหุ้นที่ผู้ถือหุ้น ได้รับและถือเป็นเงิน ได้พึงประเมินที่ต้องนำไปคำนวณเพื่อเสียภาษี ให้คำนวณ ดังนี้

$$\text{มูลค่าหุ้น} = \frac{\text{จำนวนเงินกำไรสะสมที่บริษัทตัดออกจากบัญชีเพื่อโอนไปเป็นทุน}}{\text{จำนวนหุ้นปันผลทั้งหมดที่ออกในคราวนั้น}}$$

อนึ่งสำหรับบริษัทจดทะเบียนที่ยังมีผลขาดทุนสะสมและยังไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้นั้น ตลาดหลักทรัพย์ขอเรียนว่า ตามมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชน จำกัด (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544 ได้อนุญาต ให้บริษัทมหาชนสามารถลดผลขาดทุนสะสมโดยโอนทุนสำรองอื่น ทุนสำรองตามกฎหมายและส่วนเกินมูลค่าหุ้น ตามลำดับ นำมาหักเข้าบัญชี(กำไร)ขาดทุนสะสมได้ ทั้งนี้ต้องได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทก่อนและ การพิจารณาให้ใช้ตัวเลขผลขาดทุนสะสม เงินสำรองและส่วนเกินมูลค่าหุ้นจากงบการเงินล่าสุดที่ผ่านการตรวจสอบ จากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ซึ่งแนวทางดังกล่าวสามารถทำให้บริษัทจดทะเบียนสามารถลดขาดทุนสะสมและ สามารถจ่ายเงินปันผลได้เร็วขึ้นและในระหว่างที่ผ่านมาบริษัทจดทะเบียนหลายแห่งได้แก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีการดังกล่าว และสามารถจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นได้แล้ว ดังนั้นบริษัทจดทะเบียนที่ยังมีผลขาดทุนสะสมจึงอาจพิจารณา แนวทางดังกล่าวและนำเสนอที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นที่จะจัดขึ้นภายในเดือนเมษายน 2545 ได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ ของผู้ถือหุ้นของบริษัทและเพิ่มความน่าสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทและตลาดทุนของไทยโดยรวม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง)

กรรมการและผู้จัดการ

ฝ่ายกำกับตลาด

โทร. 0-2229-2117-8

โทรสาร 0-2359-1009-11

ที่ กค 0811/ ๑๑๙

กรมสรรพากร

90 ซอยพหลโยธิน 7

ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน

เขตพญาไท กท. 10400

๑ กันยายน 2544

เรื่อง ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีเงินได้จากหุ้นปันผล (Stock Dividends)

เรียน ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อ้างถึง หนังสือของท่านที่ กค.318/2544 ฉบับลงวันที่ 10 พฤษภาคม 2544

ตามหนังสือที่อ้างถึง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือกรณีหลักเกณฑ์การเก็บภาษีหุ้นปันผล ดังมีข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

1. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยร่วมกับหน่วยงานหลายแห่งในการดำเนินมาตรการหลายประการเพื่อส่งเสริมให้มีการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์เพิ่มมากขึ้นรวมทั้งเอื้ออำนวยและบรรเทาภาระของบริษัทจดทะเบียนและบริษัทที่สนใจเข้ามาระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ หนึ่งในมาตรการดังกล่าวคือการสนับสนุนการออกหุ้นปันผล (Stock Dividends) โดยเห็นว่าหุ้นปันผลจะช่วยให้บริษัทจดทะเบียนมีทางเลือกในการจ่ายผลตอบแทนให้แก่ผู้ถือหุ้น ทำให้บริษัทที่มีผลประกอบการดีแต่มีความจำเป็นต้องรักษาสภาพคล่องเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน สามารถเลือกออกหุ้นปันผลแทนการจ่ายเงินปันผลโดยไม่ต้องพึ่งพาแหล่งเงินทุนภายนอกอันมีอยู่อย่างจำกัดและมีต้นทุนทางการเงิน ในขณะที่เดียวกันผู้ถือหุ้นยังคงได้รับผลตอบแทนจากการลงทุน ซึ่งในระยะยาวมาตรการนี้จะช่วยขยายฐานของผู้ลงทุนและเป็นการขยายฐานภาษีอีกด้วย

2. อย่างไรก็ตามการออกหุ้นปันผลในปัจจุบันยังมีประเด็นเกี่ยวกับภาระภาษีที่เกี่ยวข้อง คือ

2.1 ภาระภาษีหุ้นปันผล ตามที่ในปัจจุบันผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปเงินปันผลถือเป็นรายได้ที่ผู้ลงทุนจะต้องเสียภาษีหัก ณ ที่จ่ายในอัตราร้อยละ 10 ของมูลค่าเงินปันผลที่ได้รับ แต่ผู้ลงทุนที่เป็นบุคคลธรรมดาอาจเลือกนำเงินปันผลไปรวมคำนวณเป็นเงินได้ตอนสิ้นปีหรือไม่ก็ได้ ซึ่งหากเลือกนำไปรวมคำนวณเป็นเงินได้ตอนสิ้นปีก็จะได้รับสิทธิประโยชน์จากการเครดิตภาษีเงินปันผลนั้น ในส่วนของหุ้นปันผลที่ผู้ลงทุนได้รับจากบริษัทจดทะเบียนจะ

/ถือ...

ถือเป็นรายได้ที่ต้องเสียภาษีในลักษณะเดียวกับเงินปันผลหรือไม่เนื่องจากมีแนวคิดว่าเป็นทางเศรษฐกิจและทางบัญชีแล้ว หุ้นปันผลไม่ถือเป็นเงินได้ของผู้ถือหุ้นเนื่องจากหุ้นปันผลไม่ได้ทำให้สถานะทางการเงินของผู้ถือหุ้น (Shareholders' Wealth) เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากเป็นการโอนมูลค่าหุ้นจากบัญชีกำไรสะสมไปบัญชีมูลค่าหุ้นสามัญและบัญชีส่วนเกินมูลค่าหุ้นเท่านั้น และแม้ว่าผู้ถือหุ้นจะมีจำนวนหุ้นครอบครองมากขึ้นจากหุ้นปันผลที่ได้รับ แต่การจ่ายหุ้นปันผลจะทำให้ราคาของหุ้นลดลงด้วย ซึ่งจะเป็นผลให้มูลค่าทรัพย์สินรวมของผู้ถือหุ้นทั้งในช่วงก่อนและหลังได้รับหุ้นปันผลไม่มีการเปลี่ยนแปลง

2.2 มูลค่าหุ้นปันผล หากหุ้นปันผลถือเป็นรายได้ที่ต้องเสียภาษีแล้ว มูลค่าหุ้นปันผลที่จะนำมาคำนวณภาษีเงินได้ต้องใช้เกณฑ์พิจารณาอย่างไร ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์เห็นว่าการใช้ราคาตลาดหรือราคาตามบัญชี (Book Value) หรือราคาตามมูลค่าที่ตราไว้ (Par Value) ต่างมีประเด็นโต้แย้งถึงความเหมาะสม เช่น หากใช้ราคาตามบัญชีเป็นเกณฑ์ในการประเมินมูลค่าหุ้นปันผล ก็มีประเด็นว่าควรเป็นราคาตามบัญชีก่อนหรือหลัง Dilution ซึ่งหากตีความว่าเป็นราคา ก่อนเกิด Dilution ก็จะทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อผู้ถือหุ้นหรือหากใช้ราคาตลาดในวันที่ได้แก้ไขทะเบียนผู้ถือหุ้นในบริษัทมาเป็นเกณฑ์ในการประเมินหุ้นปันผลก็อาจมีข้อโต้แย้งว่า ราคาตลาดนั้นอาจยังไม่ได้สะท้อนถึงราคาที่แท้จริงที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับ เป็นต้น ดังนั้นตลาดหลักทรัพย์จึงเห็นว่าควรคำนวณมูลค่าหุ้นปันผล ดังนี้

$$\text{มูลค่าหุ้น} = \frac{\text{จำนวนเงินกำไรสะสมที่บริษัทตัดออกจากบัญชีเพื่อโอนไปเป็นทุน}}{\text{จำนวนหุ้นปันผลทั้งหมด}}$$

ซึ่งแนวทางนี้จะเกิดความชัดเจนและสอดคล้องกับกรณีเงินปันผล ในขณะเดียวกันก็ไม่มีผลกระทบต่อรายได้ของรัฐ นั้น

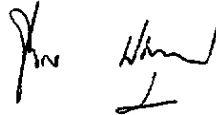
กรมสรรพากรขอเรียนว่า

1. หุ้นปันผล เข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 39 แห่งประมวลรัษฎากร และเข้าลักษณะเป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 40(4)(ข) แห่งประมวลรัษฎากร ดังนั้นเมื่อผู้จ่ายจ่ายเงินได้ดังกล่าวให้แก่ผู้มีเงินได้ที่เป็นบุคคลธรรมดา ผู้จ่ายมีหน้าที่หักภาษีในอัตราร้อยละ 10 ของเงินได้ดังกล่าวตามมาตรา 50(2)(จ) แห่งประมวลรัษฎากร

ผู้มีเงินได้ซึ่งเป็นผู้อยู่ในประเทศไทยมีสิทธิเลือกนำเงินได้ดังกล่าวไปรวมคำนวณเป็นเงินได้เพื่อเสียภาษีได้ตามมาตรา 48(3) วรรคสอง แห่งประมวลรัษฎากร และในกรณีที่ผู้จ่ายเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หากผู้มีเงินได้เลือกนำเงินได้ดังกล่าวไปรวมคำนวณภาษีก็จะมีสิทธิได้รับเครดิตภาษีตามมาตรา 47 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร

2. มูลค่าหุ้นปันผลแต่ละหุ้นที่ผู้มีเงินได้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาได้รับจะมีค่าเท่ากับจำนวนเงินกำไรสะสมที่บริษัทจ่ายหุ้นปันผลตัดออกจากบัญชีเพื่อโอนไปเป็นทุนหารด้วยจำนวนหุ้นปันผลทั้งหมดที่ออกในคราวนั้น

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญยุทธ ปทุมรักษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมสรรพากร

สำนักกฎหมาย
กลุ่มกฎหมาย 3
โทร. 272-8287-8

ตัวอย่างการคำนวณภาษีหุ้นปันผล

วิธีการคำนวณภาษีหุ้นปันผล ตามแนวทางของกรมสรรพากร

1. มูลค่าหุ้น = จำนวนเงินกำไรสะสมที่บริษัทจ่ายหุ้นปันผลตัดออกจากบัญชีเพื่อโอนไปเป็นทุน
จำนวนหุ้นปันผลทั้งหมดที่ออกในคราวนั้น

ตัวอย่าง

จำนวนเงินกำไรสะสมที่บริษัทจ่ายหุ้นปันผลตัดออกจากบัญชีเพื่อโอนไปเป็นทุน = 90 ล้านบาท

จำนวนหุ้นปันผลทั้งหมดที่ออกในคราวนั้น = 10 ล้านหุ้น

มูลค่าหุ้นปันผล = 9 บาทต่อหุ้น (90/10)

2. การหักภาษี ณ ที่จ่าย

บริษัทจดทะเบียนที่จ่ายหุ้นปันผล มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่ายในอัตรา 10 % ของมูลค่าหุ้นปันผลตามข้อ 1 ซึ่งหากเปรียบเทียบกับกรณีบริษัทจ่ายเงินปันผลเป็นเงินสด(Cash Dividend) หุ้นละ 10 บาท บริษัทสามารถหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้หุ้นละ 1.00 บาท และจ่ายเงินสดให้ผู้ถือหุ้นสุทธิหุ้นละ 9 บาท แต่การจ่ายหุ้นปันผลทำให้บริษัทไม่สามารถหักเงินจากผู้ถือหุ้นเพื่อนำส่งสรรพากร ได้ทันทีที่จ่ายเหมือนกับกรณีเงินสดปันผล

แนวทางแก้ไข บริษัทอาจให้เสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้อนุมัติการจ่ายเงินปันผลเป็นหุ้นปันผลและเงินสดปันผลควบคู่กัน ดังนี้

หุ้นปันผล	=	9.00	บาท/หุ้น
Cash Dividend	=	1.00	บาท/หุ้น เพื่อเป็นภาษีหัก ณ ที่จ่าย
เงินปันผลรวม	=	10.00	บาท/หุ้น
ภาษีหัก ณ ที่จ่าย 10%	=	1.00	บาท/หุ้น
จ่ายเป็นหุ้นปันผล	=	9.00	บาท/หุ้น